WALES AUDIT OFFICE
SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU

Wales Audit Office / Swyddfa Archwilio Cymru

24 Cathedral Road / Heol y Gadeirlan
Cardiff / Caerdydd
CF11 9LJ
Tel / Ffôn: 029 20 320502
Fax / Ffacs: 029 20 320600
Email / Ebost: wales@wao.gov.uk
www.wao.gov.uk

Dyddiad: 16 Mawrth 2011
Ein cyf: HVT/1273/fgb
Tudalen: 1 o 2

Mr Darren Millar AC
Cadeirydd, Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

Annwyl Darren

RHAGLEN TECHNIUM

Gofynnodd eich rhagflaenydd, Jonathan Morgan AC, i mi ystyried cais gan Andrew Davies AC i gynnal astudiaeth gwerth am arian lawn o raglen technium yn sgil y pryderon a fynegodd Mr Davies wrth gyflwyno'i dystiolaeth i'r pwyllgor fis Hydref diwethaf. Cafwyd cryn feirniadaeth o sawl ffynhonnell am drefniadau rheoli a pherfformiad y rhaglen, a mis Tachwedd diwethaf, cyhoeddodd y Dirprwy Weinidog dros Wyddoniaeth, Arloesi a Sgiliau y byddai chwech o'r deg technium yng Nghymru yn cael eu tynnu o'r rhaglen. Cytunais mai nawr fyddai'r adeg briodol i ystyried a oes cyfiawnhau dros gynnal astudiaeth gwerth am arian, ac mae fy swyddogion wedi cynnal adolygiad cynhwysfawr o'r rhaglen fel ag y mae ar hyn o bryd. Ysgrifennaf atoch nawr i gyflwyno fy nghasgliadau.

Nid dyma'r amser priodol i gynnal archwiliad llawn o raglen technium yn fy marn i. Bu cryn adolygu a chraffu ar y rhaglen eisoes, ac mae nawr yn destun newid mawr yn dilyn yr adolygiad polisi yn 2010 a arweiniodd at y penderfyniad i dynnu chwech o'r deg technium o'r rhwydwaith. Ar hyn o bryd, mae prosiect ar waith i reoli'r broses o ddiddymu'r canolfannau technium o'r rhaglen, a sefydlu trefn weithredu newydd ar gyfer y rhai sy'n weddill er mwyn mynd i'r afael ag unrhyw bryderon pellach.

Mae archwiliad mewnol yn cael ei gynnal ar hyn o bryd er mwyn adrodd i ba raddau y gweithredwyd argymhellion yr archwiliadau mewnol blaenorol. Comisiynodd Llywodraeth y Cynulliad astudiaeth gan yr ymgynghorwyr DTZ er mwyn asesu perfformiad y rhaglen ac argymell dull addas o gynnal gwerthusiad llawn. Bydd yr astudiaeth hon yn sail i adolygiad o drefniadau gwerthuso'r rhaglen. Gyda'i gilydd, mae'r gwaith hwn yn cwmpasu'r rhan fwyaf o'r meysydd y byddaf i'n eu cynnwys mewn astudiaeth gwerth am arian, a byddai'n rhy gynnar i asesu effaith unrhyw newidiadau sylweddol i'r rhaglen ar hyn o bryd. Mae'n debyg ei bod hi'n rhy gynnar cynnal astudiaeth ar hyn o bryd, felly, ac ni fyddai'n ychwanegu fawr ddim at y gwaith sydd eisoes wedi'i wneud neu ar y gweill. Amgaeaf bapur briffio sy'n nodi pam rwyf wedi dod i'r casgliad hwn yn fanylach (Atodiad A).

Ffôn uniongyrchol: 029 2032 **0510**
E-bost: huw.vaughan.thomas@wao.gov.uk

100% recycled paper
100% o bapur a ailgylchwyd

Wrth gwrs, bydd llawer yn dibynnu ar ganlyniad yr adolygiad sy'n cael ei gynnal ar hyn o bryd. Byddaf yn adolygu'r sefyllfa eto pan fydd yr adolygiadau wedi'u cwblhau, ac yn ysgrifennu atoch os oes gennyf unrhyw bryderon nad yw materion pwysig yn cael sylw digonol.

Mae croeso i chi gysylltu â mi os hoffech drafod y mater hwn.

Yn gywir

HUW VAUGHAN THOMAS
ARCHWILYDD CYFFREDINOL CYMRU

Amg: Atodiad A: Rhaglen Technium – Papur Briffio

Atodiad A

RHAGLEN TECHNIUM – PAPUR BRIFFIO

1. Nod rhaglen technium, a ariennir gydag arian cyhoeddus, yw cynhyrchu syniadau arloesol, incwm a swyddi yng Nghymru. Adeiladwyd canolfannau techium fel rhan o'r rhaglen, er mwyn cynnig cartref i gwmnïau bach a aseswyd fel rhai â photensial aruthrol i dyfu. Nod y rhaglen yw deori arloesedd a llwyddiant economaidd ym mhob canolfan trwy leoli'r cwmnïau hyn dan yr un to, darparu pecyn cymorth integredig sy'n cynnig llety, cyfleusterau ar y cyd a chymorth busnes amrywiol i'w helpu i ddatblygu.

2. Agorodd y ganolfan Technium gyntaf yn Abertawe yn 2001 fel rhan o bartneriaeth rhwng Prifysgol Cymru, Abertawe, Awdurdod Datblygu Cymru ac eraill. Yn 2002, cyhoeddodd Llywodraeth Cynulliad Cymru (Llywodraeth y Cynulliad) ei bod yn bwriadu cyflwyno'r rhaglen fesul cam ledled y wlad.[1] Amcangyfrifwyd y byddai'r rhaglen yn costio £150 miliwn dros 3 blynedd. Ers hynny, adeiladwyd deg technium ac agorwyd rhywfaint o ganolfannau arloesi tebyg eraill nad ydynt yn rhan o'r rhaglen (Atodiad 1).

3. Cafwyd cryn feirniadaeth am berfformiad a dulliau rheoli'r rhaglen technium o sawl ffynhonnell wahanol. Cyflwynodd Gwasanaethau Archwilio Mewnol (IAS) Llywodraeth y Cynulliad adroddiad beirniadol yn haf 2008. Ceisiodd Llywodraeth y Cynulliad fynd i'r afael â llawer o argymhellion yr adroddiad trwy sefydlu prosiect newydd i gryfhau'r rhaglen, a gyhoeddwyd ym Medi 2009 gyda chyllideb o £17 miliwn, wedi'i hariannu rhannol gan Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop. Roedd Rhaglen Adnewyddu'r Economi, a lansiwyd yn 2010, yn cydnabod perfformiad cymysg y canolfannau technium a bod Llywodraeth y Cynulliad yn ymrwymo i adolygu'r polisi. Daeth yr adolygiad i ben ym mis Tachwedd 2010, pan gyhoeddodd y Dirprwy Weinidog dros Wyddoniaeth, Arloesi a Sgiliau y byddai chwech o'r deg technium yn cael eu tynnu o'r rhaglen.

4. Esboniodd Andrew Davies AC ei amheuon ynglŷn â'r rhaglen i'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus ar 23 Hydref 2010, a mynegodd Aelodau Cynulliad eraill bryderon am berfformiad y rhaglen mewn trafodaeth lawn yn dilyn cyhoeddiad y Dirprwy Weinidog ym mis Tachwedd. Yn sgil y pryderon hyn am berfformiad y rhaglen, gofynnwyd i mi ystyried a ddylem gynnal archwiliad llawn o'r rhaglen technium.

5. Deuthum i'r casgliad na fyddai'n briodol cynnal astudiaeth gwerth am arian lawn ar hyn o bryd. Bu'r rhaglen yn destun sawl archwiliad ac adolygiad, gan gynnwys gwerthusiad allanol, a oedd yn cwmpasu llawer o'r meysydd yr hoffwn i eu cynnwys mewn astudiaeth gwerth am arian. Bellach, mae newidiadau mawr ar y gweill i'r rhaglen yn dilyn y penderfyniad i dynnu chwe chanolfan technium o'r rhaglen (a'u cau o bosibl). Mae Llywodraeth y

[1] *Cymru o Blaid Arloesi – Cynllun Gweithredu Llywodraeth Cynulliad Cymru ar gyfer Arloesi (2002)*

Cynulliad yn paratoi cynllun busnes diwygiedig ar gyfer rhaglen Technium er mwyn gweithredu'r cynlluniau cau, lleihau arian cyhoeddus a mynd i'r afael ag unrhyw bryderon eraill ynghylch rheoli'r rhaglen. Mae'n debygol iawn ei bod hi'n rhy gynnar i gynnal astudiaeth gwerth am arian, ac y byddai hynny yn ailadrodd unrhyw waith cyfredol ac arfaethedig.

Mae gwaith craffu ar raglen Technium wedi cwmpasu'r rhan fwyaf o'r meysydd yr hoffem eu cynnwys mewn astudiaeth gwerth am arian, ac wedi cyflwyno casgliadau ac argymhellion cyson.

6. Cafodd yr archwiliadau a'r adolygiadau canlynol o raglen Technium eu cynnal neu eu comisiynu gan Lywodraeth y Cynulliad:

   a) Archwiliad mewnol o raglen technium yn 2008, a arweiniodd at greu adroddiad Cymru gyfan a phedwar is-adroddiad yn cwmpasu pedair is-adran ranbarthol Adran yr Economi a Thrafnidiaeth sy'n gweinyddu'r canolfannau technium. Cynhaliwyd archwiliad allanol o ganolfan cyfryngau @Wales ym Mae Caerdydd hefyd, sy'n gwneud gwaith tebyg ac a gyflwynodd gasgliadau tebyg hefyd.

   b) Gwaith craffu parhau ar argymhellion yr archwiliad mewnol gan bwyllgor llywodraethu corfforaethol Adran yr Economi a Thrafnidiaeth o ddiwedd 2008.

   c) "Astudiaeth gwmpasu ac adolygiad cychwynnol" o'r rhaglen gan ymgynghorwyr DTZ, yn 2009, i gyflwyno barn gychwynnol ar ddulliau gweithredu a pherfformiad y rhaglen, ac argymell dull o gynnal gwerthusiad llawn. Comisiynwyd y gwerthusiad yn 2008, ond ni chyflwynwyd adroddiad tan fis Tachwedd 2010 ar ôl i Lywodraeth y Cynulliad gwblhau adolygiad polisi ar wahân.

   d) Adolygiad allanol o'r cynllun busnes ar gyfer prosiect wedi'i ariannu gan yr UE i gryfhau dulliau marchnata a rheoli'r technium, gan The Innovation Partnership ym Mehefin 2009. Roedd yr adolygiad yn ystyried a oedd y cynllun busnes yn adlewyrchu canlyniadau'r adolygiadau blaenorol (gan gynnwys gwaith archwilio mewnol) yn ddigonol ac a oedd unrhyw dystiolaeth o risgiau sylweddol.

   e) Adolygiad polisi llawn yn 2010, a arweiniodd at y penderfyniad i dynnu chwech o'r 10 technium o'r rhaglen.

   f) Mae uwch-swyddogion wrthi'n cynnal adolygiad, wedi'i ategu gan archwiliad mewnol, er mwyn asesu i ba raddau mae swyddogion wedi gweithredu argymhellion yr adroddiadau blaenorol yn llawn ac i ba raddau y mae eu camau gweithredu wedi mynd i'r afael â'r prif risgiau.

   g) Adolygiad mewnol gan swyddogion Llywodraeth y Cynulliad, prosiect trefniadau pontio'r rhwydwaith Technium, sydd ar waith ar hyn o bryd er mwyn rheoli'r broses o dynnu'r chwe technium o'r rhwydwaith a datblygu model gweithredol newydd ar gyfer y canolfannau technium sy'n weddill. Disgwylir iddo arwain at gynllun busnes diwygiedig ar gyfer prosiect sydd wedi'i ariannu gan yr UE erbyn Gorffennaf 2011 – bydd angen i Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru gymeradwyo hwn.

7. Dyma rai o negeseuon allweddol yr adolygiadau a gwblhawyd:

a) **Bod sail resymegol gref dros sefydlu'r technium cyntaf, ond nid y canolfannau dilynol**. Cafodd y technium cyntaf ei sefydlu ar y sail bod galw mawr am ganolfan arloesi a oedd yn bodoli eisoes, tra bod cryn dipyn o ansicrwydd ynglŷn â'r angen am y lleill. Ni chynhaliwyd astudiaethau dichonoldeb llawn mewn sawl achos.

b) **Nid oedd y rhwydwaith newydd yn seiliedig ar strategaeth genedlaethol glir** gyda safonau cyffredin. Mae'r holl wahaniaethau o ran amcanion, dulliau cyflenwi, strategaethau gadael, meini prawf dewis a dethol ac arferion gweinyddol, wedi creu anghysondebau ledled y rhwydwaith ac yn risg i'r brand technium.

c) **Roedd elfen adfywio i'r rhaglen**. Roedd hyn yn berthnasol i'r technium cyntaf yn Abertawe, a fu'n gymorth i fwrw ymlaen â datblygiad SA1, ond nid oedd mor lwyddiannus o ran y canolfannau technium eraill.

d) **Gwelwyd model ar sail eiddo yn datblygu,** gyda pherthynas landlord-tenant a dim digon o bwyslais ar fentora ac enghreifftiau eraill o gymorth busnes dwys. Ond mae gwaith ymchwil yn dangos mai'r cymorth busnes hwn sy'n allweddol i lwyddiant canolfannau arloesi.

e) **Ffiniau aneglur rhwng swyddogaethau a chyfrifoldebau** canolfannau technium unigol ag is-adran Llywodraeth y Cynulliad a oedd yn gyfrifol am oruchwylio'r rhaglen.

f) **Ni chafwyd gwybodaeth ariannol reolaidd na gwybodaeth reolaidd am ganlyniadau** ar sail rhaglen gyfan, ac felly nid oedd y rheolwyr yn ymwybodol o gostau net a'r canlyniadau tebygol. Nid oedd yr Archwiliad Mewnol yn gallu cadarnhau holl gostau cyfalaf a chostau rhedeg y rhaglen, ac ni welwyd tystiolaeth o reolwyr yn cymryd camau gweithredu ynghylch canolfannau technium a oedd yn perfformio'n wael. Ar ben hynny, nid oedd disgwyl i'r tenantiaid gyflwyno gwybodaeth hanfodol am drosiant ac elw fel rhan o'r contract.

g) **Graddfeydd meddiannaeth isel**, sef tua 46% ledled yr holl rwydwaith o gymharu â'r meincnod rhyngwladol o 85% ar gyfer canolfannau arloesi. Roedd amrywiaeth eang iawn ledled y rhwydwaith, gyda rhai canolfannau technium yn boblogaidd iawn ac eraill bron yn wag.

h) **Mae'r rhaglen wedi cyflawni ei thargedau gweithgarwch yn fras, ond heb lwyddo cymaint i gyrraedd targedau canlyniadau.** Llwyddodd y rhaglen i ragori ar y targedau o ran creu patentau, nodau masnach a swyddi newydd, ond mae wedi methu â chyrraedd y targedau o ran cynyddu trosiant, ffurfio cwmniau newydd yn y sector uwch-dechnoleg a diogelu swyddi. Roedd amheuaeth ynghylch faint o effaith gwirioneddol a gafodd rhaglen technium o ran creu cysylltiadau rhwng tenantiaid a sefydliadau academaidd. Er hynny, roedd dwy ran o dair o'r swyddi a grëwyd gan denantiaid ar gyfer graddedigion, sydd ymhell uwchlaw cyfartaledd Cymru.

8. Er bod diben a phwyslais yr adolygiadau yn dra gwahanol, roedd ganddynt negeseuon tebyg iawn, ac ni welsom unrhyw anghysondebau rhyngddynt yn ystod ein hadolygiad ni. Maent yn trafod y rhan fwyaf o'r meysydd yr hoffem eu cynnwys mewn astudiaeth gwerth am arian: sail resymegol ac amcanion strategol y rhaglen, dulliau gweithredu, dulliau rheoli'r rhaglen, ei pherfformiad a'r trefniadau monitro a gwerthuso.

Mae Llywodraeth y Cynulliad wedi gweithredu ar gasgliadau'r adolygiadau ac yn bwriadu mynd i'r afael â'r risgiau sy'n weddill

Mae'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol wedi craffu ar raglen technium yn barhaus ac yn eithaf bodlon gyda'r cynnydd a wnaed o ran gweithredu argymhellion adroddiadau'r archwiliad mewnol

9. Roedd gan bwyllgor llywodraethu corfforaethol Adran yr Economi a Thrafnidiaeth gryn ddiddordeb yng nghasgliadau adroddiadau'r archwiliad mewnol, a derbyniodd adroddiadau cynnydd ym mhob cyfarfod yn 2009 a 2010. Gan fod y pwyllgor yn poeni am ddifrifoldeb y casgliadau, cynhaliwyd dau gyfarfod arbennig yn unswydd i drafod y canolfannau technium, ond erbyn Medi 2010, roedd Cadeirydd y pwyllgor yn fodlon gyda'r cynnydd yn gyffredinol. Yn ôl adroddiad ar effaith adroddiadau'r archwiliad mewnol, a baratowyd gan uned gydymffurfio Adran yr Economi a Thrafnidiaeth yn 2010, dim ond un o'r 53 o'r argymhellion y cytunwyd arnynt oedd heb ei weithredu. Dywedodd yr adroddiad fod rhywfaint o ddirywiad wedi bod o ran gweithredu'r argymhellion y cytunwyd arnynt yn unol â'r amserlen y cytunwyd arni pan gyhoeddwyd yr adroddiad; a bod hyn yn rhannol oherwydd ffactorau allanol fel y Rhaglen Adnewyddu'r Economi ac ansicrwydd ynghylch arian Ewropeaidd. Er hynny, cafodd llawer o'r materion eu gweithredu fel rhan o brosiect wedi'i ariannu gan yr UE ac roedd y wybodaeth ariannol a pherfformiad wedi gwella'n sylweddol, er mai dim ond data cyfyngedig oedd ar gael ar gyfer rhai o'r cyfleusterau o hyd.

Cynhaliwyd gwerthusiad cychwynnol o raglen technium

10. Mae adroddiadau'r archwiliad mewnol yn canolbwyntio ar gydymffurfio yn bennaf, er bod llawer o'r arsylwadau a'r argymhellion yn hynod berthnasol o safbwynt gwerth am arian. Mae gwerthusiad DTZ yn cynnig asesiad mwy trylwyr o sail resymegol a pherfformiad y canolfannau technium a'r materion sydd angen eu datrys a'u dwyn ymlaen. Yn arbennig, mae'r adolygiad yn awgrymu methodoleg ar gyfer cynnal gwerthusiad lawn o raglen technium o gymharu ag amcanion y technium cyntaf (yn absenoldeb amcanion cenedlaethol cyffredin pan adeiladwyd y canolfannau technium). Byddai'r dull awgrymedig yn asesu darbodusrwydd, effeithlonrwydd, effeithiolrwydd ac effaith net y rhaglen. Byddai gwerthusiad o'r math hwn yn cwmpasu rhan fwyaf o feysydd astudiaeth gwerth am arian.

11. Nid yw Llywodraeth y Cynulliad wedi penderfynu a yw am gynnal gwerthusiad llawn hyd yma. Mae'r Uned Ymchwil Economaidd yn aros am fwy o eglurder ynghylch maint a natur y rhaglen yn y dyfodol cyn ymrwymo i ddull gwerthuso

penodol. Mae hyn yn ddealladwy o gofio'r newidiadau mawr sydd dan ystyriaeth ar hyn o bryd.

12. Mae'r cynllun busnes ar gyfer y prosiect a ariennir gan yr UE yn cynnwys ymrwymiad i werthuso'r prosiect yng nghanol y tymor (tair blynedd ar ôl cymeradwyo, yn 2012) ac ar ôl ei gwblhau yn 2015. Mae'r cynllun hefyd yn ymrwymo i gynnal gwerthusiad cychwynnol er mwyn dewis dangosyddion perfformiad ychwanegol i'r dangosyddion craidd a nodwyd gan Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru (WEFO), gan fod DTZ wedi dod i'r casgliad nad dyma'r dangosyddion craidd mwyaf priodol i fesur llwyddiant y technium. Y bwriad gwreiddiol oedd cwblhau'r gwerthusiad a phennu'r targedau newydd gyda WEFO erbyn Tachwedd 2010, ond mae'r adolygiad polisi wedi achosi oedi o ran cwblhau'r gwaith hwn. Bydd y dull gwerthuso'n cael ei adolygu fel rhan o'r prosiect Trefniadau Pontio a bydd y cynigion yn cael eu cynnwys yn y cynllun busnes diwygiedig ar gyfer y prosiect a ariennir gan yr UE.

Nod y prosiect a ariennir gan yr UE yw mynd i'r afael â llawer o'r materion a godwyd mewn archwiliadau a gwerthusiadau blaenorol

13. Y bwriad oedd bwrw ymlaen â llawer o argymhellion adroddiadau'r archwiliad mewnol trwy'r prosiect a ariennir gan yr UE. Cyfanswm y gyllideb bresennol yw £16.3 miliwn dros 6 mlynedd, gyda £7.3 miliwn ohoni wedi'i hariannu gan Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop (ERDF); roedd y prosiect wedi hawlio £2.7 miliwn o'r grant ERDF ar 31 Rhagfyr 2010. Nod y prosiect yw cryfhau'r rhaglen trwy:

   a) integreiddio'r cyfleusterau cyfredol i rwydwaith deori technoleg cydlynus er mwyn sicrhau bod busnesau'n cael yr un lefel uchel o wasanaethau a chymorth lle bynnag y maent yn y rhwydwaith;

   b) creu sylfaen gref o genhedlaeth nesaf o denantiaid ar gyfer y rhwydwaith;

   c) creu gweithgareddau cymorth marchnata a TGCh sylfaenol ledled y rhwydwaith er mwyn cyflwyno gwerth am arian a sicrhau cysondeb;

   d) datblygu dulliau cymorth arloesol newydd ymhellach, a gyflwynwyd yn wreiddiol fel arbrawf i helpu busnesau'r rhwydwaith i ffynnu;

   e) adeiladu ar gysylltiadau â phartneriaid, gan gynnwys y sectorau addysg uwch, addysg bellach a'r sector preifat, fel bod busnesau'n gallu manteisio ar yr arbenigedd a'r cyfleusterau angenrheidiol i dyfu a datblygu;

   f) sicrhau bod busnesau sy'n rhan o'r Rhwydwaith Deori Technoleg yn cael gafael ar yr holl gymorth busnes amrywiol sydd ar gael trwy gynlluniau eraill Llywodraeth y Cynulliad.

14. Roedd cynllun busnes gwreiddiol y prosiect yn rhagweld y byddai angen gwario £7.3 miliwn ar seilwaith TGCh i denantiaid, rhaglen hyfforddi barhaus i reolwyr rhwydwaith fel y gallant ganolbwyntio fwyfwy ar eu rôl graidd o helpu tenantiaid y technium, a strategaeth farchnata a chyfathrebu ar gyfer y

rhaglen gyfan. Byddai hyn yn helpu i fynd i'r afael â'r angen am waith ymgysylltu cryfach cyn deori a chyn derbyn tenantiaid.

15. Cafodd cwmni ymgynghorwyr Innovation Partnership ei gomisiynu gan reolwr rhaglen technium i asesu i ba raddau roedd y cynllun busnes yn cyd-fynd â'r argymhellion a'r anghenion a nodwyd yn yr adolygiadau amrywiol, ac i wneud sylwadau ac argymhellion ynglŷn â chynnwys y cynllun busnes. Roedd yr adolygiad yn cefnogi'r cais am arian ar y cyfan, ac yn credu ei fod yn mynd i'r afael ag argymhellion allweddol adroddiad archwiliad mewnol Cymru gyfan, wedi mabwysiadu'r dull cywir o ganolbwyntio mwy ar gymorth busnes yn hytrach na seilwaith ffisegol, yn adlewyrchu casgliadau'r adolygiadau a gwerthusiadau, ac wedi ymgorffori gwersi'r llwyddiannau a methiannau blaenorol. Daeth yr adroddiad i'r casgliad fod y rhaglen technium yn gyffredinol yn cyflawni enillion sylweddol, a gwerth am arian, er bod rhai o'r canolfannau technium unigol yn gweithredu islaw'r lefel ofynnol. Awgrymodd yr adroddiad y gallai llawer o'r targedau fod yn fwy uchelgeisiol a bod angen strategaeth i fynd i'r afael â rhai o'r canolfannau technium sy'n tangyflawni.

Bydd yr adolygiad presennol o'r rhaglen yn arwain at newidiadau pellach

16. Cafodd chwech o'r deg canolfan technium eu tynnu o'r rhaglen yn sgil adolygiad polisi 2010. Dywedodd y Dirprwy Weinidog mai perfformiad cymysg y canolfannau technium oedd yn gyfrifol am hyn, a bod angen sicrhau gwell gwerth am arian ac ailganolbwyntio'r ymdrechion i gefnogi amcanion Rhaglen Adnewyddu'r Economi.

17. Mae'r adolygiad presennol (sef prosiect Trefniadau Pontio'r Rhwydwaith Technium) yn cynnwys dau brif amcan:

- Amcan 1: cynllunio a gweithredu strwythur lywodraethu effeithiol ar gyfer y rhwydwaith Technium fel y gall ddod yn elfen flaenllaw o seilwaith arloesi/ymchwil a datblygu yng Nghymru a chryfhau ei rôl fel rhan o'r system ddeori sydd â chysylltiadau agos â Sectorau Adnewyddu'r Economi.
- Amcan 2: rheoli'r broses o dynnu chwe adeilad o'r rhwydwaith Technium mor ddidrafferth â phosibl gan sicrhau bod cymorth ac arweiniad proffesiynol perthnasol ar gael i denantiaid ynglŷn â'r dewisiadau amgen a helpu'u busnesau i barhau.

18. Bydd Amcan 1 yn arwain at greu cynllun busnes diwygiedig ar gyfer y prosiect a ariennir gan yr UE, ar ôl ymgynghori â rhanddeiliaid. Nod y prosiect yw creu amcanion strategol newydd ar gyfer rhwydwaith technium tan 2015; fframwaith lywodraethu a strwythur reoli ddiwygiedig; prosesau busnes clir a chyson; cytundebau lefel gwasanaeth rhwng Llywodraeth y Cynulliad a thenantiaid technium sy'n gofyn iddynt ddarparu gwybodaeth gadarn am reolaeth a pherfformiad; set newydd o ddangosyddion perfformiad/mesurau llwyddiant; a rhaglen waith i gryfhau'r cysylltiadau rhwng sefydliadau academaidd a sectorau eraill.

19. Mae'n amlwg fod hwn yn adolygiad cynhwysfawr ac mae'n debygol o fynd i'r afael â llawer o'r materion a godwyd mewn archwiliadau, astudiaethau a gwerthusiadau blaenorol.

Ben Robertson
11 Mawrth 2011

ATODIAD 1

CANOLFANNAU TECHNIUM A RHAI TEBYG ERAILL YNG NGHYMRU

Mae deg canolfan yn aelodau swyddogol o'r rhaglen. Nodwch fod Canolfannau Technium 1 a 2 yn cael eu trin fel un technium gan Lywodraeth y Cynulliad.

TECHNIUM	SECTOR	BLWYDDYN AGOR	BWRIAD
Technium 1 (Glannau Abertawe)	Dim sector arbenigol	2001	Cadw yn y rhaglen
Technium Digidol (Prifysgol Abertawe)	Technolegau digidol a meddalwedd	2003	Cadw
Technium 2 (Glannau Abertawe)	Dim sector arbenigol	2004	Cadw
Technium OpTIC (Llanelwy)	Opto-electroneg Ehangwyd yn 2009 - dolen	2004	Cadw
Technium Aberystwyth (Aberystwyth)	Gwyddorau biolegol, amgylcheddol a chyfrifiadureg gan gynnwys technoleg ddigidol a'r cyfryngau newydd	2004	Tynnu o'r rhaglen
Technium Springboard (Cwmbrân)	Dim sector penodol. Ymuno â rhwydwaith Technium yn Rhagfyr 2008. Yn eiddo i Gyngor Torfaen	2005	Cadw
Technium Digidol@SONY (Pencoed)	Is-gwmni Technium Digidol Abertawe	2005	Tynnu o'r rhaglen
Technium Technolegau Cynaliadwy (Baglan)	Technolegau cynaliadwy a charbon isel	2005	Tynnu o'r rhaglen
Technium CAST [Canolfan ar gyfer Technoleg Meddalwedd Uwch] (Bangor)	Uwchfeddalwedd	2005	Tynnu o'r rhaglen
Technium Peirianneg Perfformio (Llanelli)	Technolegau modurol, chwaraeon modur, awyrofod a'r diwydiannau morol	2007	Tynnu o'r rhaglen
Technium Sir Benfro (Doc Penfro)	Adnoddau adnewyddadwy a chynaliadwy	2007	Tynnu o'r rhaglen